

סודם של הפכים / זיוה ברכה גדרון

לפרשת חיי שרה

חשוון תשע"ח

פרשת שפותחת במוות, בפרדה, בהכנות לפרידה ונקראת חיי שרה! אולי מותו של אדם אינו סופיותו כגוף, אלא סיפור המשך של חיו, כאביו, חלומותיו רצונותיו. רצונותיה של שרה, אם אימותינו, הראשונה בסדרת האימהות, היה סיפור של אישה יפה, חכמה, מודעת, חזקה ושבירה. ובמיוחד נאמנה. לא נאמנות עיוורת אלא נאמנות מודעת.

שרה מתה ואברהם רוצה לקנות חלקת קבר כאילו בידיעה פנימית שהוא צריך להכין עצמו לסיום החיים.

שרה מתה אחרי שקיבלה את הידיעה כי הולכים לעקוד את בנה יחידה? או שהיא מתה כשכבר הבינה שהכל בסדר? רש"י אומר כי "נסמכה מיתת שרה לעקידת יצחק שנודמן לשחיטה וכמעט שלא נשחט, פרחח נשמתה ומתה" הביטוי המוכר לנו "למות מפחד ממתח מדאגה מכאב ומצער" אינו זר לפרשה הזו.

כבני אדם שהשבירות והפגיעות היא חלק מחיינו כנראה שגם אנחנו, במצבי חיים שונים, לא מתנו בפועל תודה לאל, אך כמה פעמים כמעט כמעט פרחח נשמתנו מדאגה, מפחד, מחרדה?

ומה החזיק אותנו? היכולת להחזיק מעמד ולבחור בחיים קשורה כנראה גם ביכולת להישבר, לבכות, לכאוב והיכולת לקום, אלה כנראה יכולות רבות עוצמה, לא מספיק הלקום ולעשות משהו יש גם לבכות. זה כנראה הולך יחד: היכולת להיפרד תעזור ליכולת להיקשר מחדש.

זו פרשה שמתחילה בפרדה ומסתיימת בנישואין.

שני מעשים גדולים שנראים קטנים יחסית לגדולה של אברהם, אותם הוא עושה אחרי הדרמה הגדולה של כמעט עקידת בנו ומות אשתו.

המעשה האחד הוא: **משא ומתן** עם עפרון על קניית מערת המכפלה בכסף טבין וטקילין, על פי חוק!

והמעשה השני **מציאת זיווג ליצחק** בנו דרך השליחות שהטיל על אליעזר אב הבית שלו ונאמנו.

נתחיל בראשון :

תענוג לראות איך באופן אסרטיבי ומכובד אברהם מנהל משא ומתן. שני אנשים אמידים, עפרון ואברהם נושאים ונותנים לקניית חלקת קבר, ביושרה, בלי פוזה, בהגיון, בברכה, בחוכמה. אותי תמיד מרגש לראות חיבור הגון וישר בין חריפות שכל טוב והתנהלות כספית טובה.

והמעשה השני – השליחות השידוך והזיווג בין יצחק לרבקה – איזה סיפור, כמה מעט מילים על כל כך הרבה רגש. ומה אנחנו לומדים על שידוך? דבר ראשון שאין מקריות, ושהקב"ה בכבודו ובעצמו שולח את מלאכי הזיווג להוציא אנשים לדרך להיפגש זו עם זה! הקב"ה "הוא ישלח מלאכו לפניך ולקחת אישה לבני משם".

ויש תנאי אחד מרכזי "לא תיקח אישה לבני מבנות הכנעני", ציווי שבעולם החופשי הנאור הליברלי קצת קשה להחשיב כקריטריון מוחלט, אך כאן הוא מוחלט, נישואין בתוך העם מבנות העם. אני מייחסת לזה רצון ליצור שבטיות, חוקיות, אמוניות, זה צורך משמעותי ליצירת עם.

עם הציווי הזה יוצא אליעזר לדרך והוא מוסיף לציווי אינטואיציה בריאה ומהי?

תפילה – תפילה כדרך לזמן, לארגן וליצור את המפגש המיוחד. הוא מתפלל לאלוהי אברהם שיעשה חסד עם אדונו והנערה הראשונה שתצא לשאוב מים מן הבאר ותעשה עימו חסד, תהיה אמפטית ותיראה אותו ואת הגמלים הצמאים ותיתן לכולם לשתות היא האישה!

ואכן כמו ששרנו בגן: "שתה אדוני ... ותאמר וגם לגמליך" והיא רצה כמה פעמים אל הבאר לשאוב ולהשקות במים את ההלך הזה וגמליו – וזהו זה, זו האישה.

כשאליעזר מגיע לבית הוריה הם מוכנים לתת את רבקה אך מבקשים לחכות כמה ימים ואליעזר מתעקש – **עכשיו יוצאים לדרך!**

זה זיווג, כשהוא נכון הוא נכון, לא צריך להתמהמה להתעמק מידי לחשוב המון להתלבט המון, לצאת לדרך ולקפוץ למדבר (או למים...).

כשיש לך ידיעה ברורה שיש לך באר ויש לך כד ואת יודעת לשאוב מים ואת מבינה שהכישרון הזה לתת, להשקות, להרוות פיזית, נפשית ורוחנית את מבינה שזה הזמן "למלא את החלל..." מה שיש בך ייחודי לך ויש מישהו שאיתו תהיה אפשרית היצירה הזו שנקראת זיווג ומשפחה.

להתחבר, להתחנן. בעידן שלנו הכל התארך, הרווקות, הבשלות לנישואין, התבשלות גדולה מידי וארוכה מידי, אפשר ונכון להזדרז. זריזות טובה, לא זריזות פזיזה! הכוח הגדול של רבקה הוא החסד הטבעי והמוכנות להתקדם, את כל השאר היא תבנה, תיצור ותעשה בתוך ביתה שלה. חכמה – חוכמת נשים!

ואיך מתרחש המפגש בין יצחק לרבקה?

היא רוכבת על גמל והוא יצא לשוח בשדה – הכיוון הוא: למעלה ולמטה, מרחבים פתוחים ואי וודאות. הוודאות היחידה היא ששני אנשים נמצאים על הדרך אחד לקראת השני.

"בצאתי לקראתך לקראתי מצאתיך" כך כתב המשורר הנפלא שלנו מתור הזהב של ספרד רבי יהודה הלוי. היציאה מהמקום! גם יצחק וגם רבקה עזבו את בית ההורים, את החיבור לסיפורי הילדות/התבגרות, העזיבה הזו הפיזית הרגשית והרוחנית, חיונית לפרק החדש בחיים.

הוא נושא עיניו, מה שאומר שעניו יותר קרובות לעצמו ואולי למטה אל האדמה מאשר מורמות השמימה. אולי הכאב, כאב על הכמעט שחיטה שחוזה היא פצע בנפשו. עינו אינן מורמות, כמו בסיפורי פוסט טראומה, והנה ניצוץ של תקווה משהו גורם לו להרים עיניים...

"וירא הנה גמלים באים" כאילו ראה משהו בא לקראתו, כאילו הבין שהגמלים מבשרי טובות הם. מה זה מוטיב הגמל הזה? אני אוהבת את הגירפות והגמלים הראשונים צווארם ארוך והם רואים למרחוק, והגמלים מסוגלים לשאת משפחה שלמה על כתפיהם.

ורבקה "ותישא רבקה את עיניה ותרא את יצחק ותיפול מעל הגמל" ומכסה עצמה בצעיף

וזהו, זה קורה. עיני רבקה לא פוסט טראומתיות. היא מייחלת למפגש, עיניה נישאות.

איך קורה הרגע הזה של מציאת חן? זה כנראה קשור ב"ליפול מהגמל" לרדת מהפנטזיה ולהתחבר למציאות, ורגעי "צעף" רגעי גילוי וכיסוי. צניעות איננה רק חציאת ארוכה וחולצה חנוקת צוואר צניעות היא אופי.

רבקה "רוקדת ריקוד" יפיפה, גילוי וכיסוי-משהו היא מגלה ובאותו זמן מכסה, והיא תיתן לזמן ולהיכרות ביניהם ולחיים ביחד לאפשר לחיבור הזה להתממש. במקרה של רבקה תמיד יהיה משהו שתגלה ומשהו שתכסה. ולמזלנו כעם, שכך עשתה.

אין ספק שאובדן אמו ואובדן תמימותו וכאבו על עקידתו עשו את יצחק זקוק לנחמה, ואכן נישואיו ניחמוהו. ככתוב "וינחם יצחק אחרי אמו".

אהבה מנחמת, אהבה מרפאה, אהבה מגלה ומכסה-זה מה שאנחנו פוגשים כאן השבוע.

יהי רצון שהאהבה נמצאת ומורגשת למי שכבר מצא אותה,

ושתצא האהבה לדרך למי שמבקש/ת שכבר תמצא בבחינת "בצאתי לקראתך לקראתי מצאתיך".

ההפכים השבוע :

לעלות על השביל לצאת לדרך בפחד במתח באומץ וגם להחליט שהגעת לרדת לכסות ולגלות כאחד.

להרגיש שכל עשייה שקשורה בבני אדם היא סוג של שליחות קח\י אותה ברצינות וגם תחליט\י מהר שמה שקורה עכשיו זה המקום מפה תבוא הישועה.

שבת שלום

הדברים ניכתבו לעילוי נשמת אבי בן ציון בן זימבול איש חכם, תם וישר

ולעילוי נישמת אימי אסתר בת זימבול אשת חיל אוהבת אדם באשר הוא

הקולקורה

מכון הירושלמי לפסיכודרמה

תיאטרון • מדרש • בניהולה של זיוה ברכה גדרון

ולרפואת ניסים בן אסתר אדם עמוק וטוב

לרפואת יעקב חפצדי בן חנה

לזכרה של אימי הצדיקה אסתר בת זימבול

לזכרה של ליזה אלישבע בת אסתר המתוקה

לזכרו של ראובן בן הלנה טוב הלב

לרפואה שלמה למרדכי בן ינטה

לרפואה שלמה לאהרון בן ג'וליה

לרפואת רן בן אסתר

לרפואת שרה בת אסתר

לרפואת נפתלי בין עטרה

לרפואת חיה ניצה בלומה בת טובה